

НАУЧНА ВИДЕО-АРХИВА

Кратка ретроспектива видео-продукције Центра за промоцију науке

Поуке пандемије ХИВ-а (2021)

Снимак онлајн трибине / 73 минута

Учесници: др Дамир Хуремовић, др Срђа Јанковић, Иван Умељић
Петог јуна 1981. године у билтену *Morbidity and Mortality Weekly* америчког Центра за контролу болести тим клиничара објавио је чланак у којем је описано првих пет случајева пацијената оболелих од сиде. Поводом 40 година од овог открића Центар за промоцију науке организовао је онлајн трибину „Поуке пандемије ХИВ-а“, о једној од најразорнијих пандемија модерног доба.

Ванземаљски језици (2021)

Разговор о књизи / 88 минута

Учесници: др Дарко Донеvски, др Машан Богдановски, Иван Умељић

Књига „Ванземаљски језици“, између осталог, упознаје читаоце са идејом с краја деветнаестог века о комуникацији са Марсовцима уз помоћ Морзеоуе азбуке и огледала, са пројектима СЕТИ и МЕТИ, првим амбасадором вештачке интелигенције међу звездама (Ела), који игра карте, прориче судбину и рецитије поезију, и открива како су филозофија, лингвистика, математика, наука и уметност утицале на креирање међузвезданих порука.

Етички изазови дигиталне проширене реалности (2022)

Снимак научног кафеа / 99 минута

Учесници: Филип Банковић, др Машан Богдановски, Иван Умељић
Научни кафе о етичким изазовима нових технологија организован је у оквиру међународног пројекта TechEthos (Horizon 2020) и део је програма јавних активности у шест држава чији је циљ да поспеше дијалог између науке и друштва. Овакви дијалози између научника и јавности, осим у Србији, реализовани су крајем 2022. године и у Аустрији, Чешкој, Румунији, Шпанији и Шведској.

Излазак из оквира (2019)

Интервју са математичаром Китом Девлином / 57 минута

Разговарале: Тијана Марковић, Александра Равас

У опсежном интервјуу познати британски математичар Кит Девлин говорио је о математичком размишљању, математичком образовању, предвиђању будућности, о разлици између лажних вести у математици и у стварном животу и многим другим интересантним и друштвено ангажованим темама.

Докторати у прози (2017)

Промотивни видео за књигу „Докторати у прози: илустроване приче“ / 5 минута

Кроз есеј и илустрацију у књизи је представљено 11 доктората одбрањених у Србији у периоду 2012–2017. године. Једанаест илустрованих прича говори о занимљивим друштвено релевантним темама из разноврсних научних области, у распону од физике комплексних система, медицине и развојне психологије, преко филозофије, економије и правне историје до прехранбених технологија, инжењерских наука, архитектуре и графичког дизајна.

Елементи: Јод (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Француски уметник, хемичар и пионир фотографије Луј Дагер, представио је 1839. прву дагеротипију – претечу савремене фотографије. Мало је познато да је реакција јода и сребра омогућила Дагеру да међу првима „ухвати тренутак“.

Елементи: Арсен (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Овај металоид је најпознатији по свом оксиду, арсенику или белом арсену, који се вековима користи као отров. Док су неке смрти тровањем овим једињењем у 19. веку заиста биле случајне, многи још верују да је Наполеон њиме намерно убијен.

Елементи: Неон (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Због своје препознатљиве светлости неон представља један од најпознатијих елемената изван хемијских лабораторија. Светлост настаје када се електрони у спољној орбитали, побуђени електричним пражњењем, врате у своје нормалне положаје, ослобађајући енергију коју су апсорбовали при побуђивању.

Елементи: Калифорнијум (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Калифорнијум је вештачки, радиоактивни елемент, којег нема у природи. Синтетисан је 1950. године на Универзитету Калифорнија у Берклију, а за његово откриће заслужни су Стенли Томпсон, Кенет Стрит, Алберт Гиорсо и нобеловац Глен Сиборг.

Елементи: Хелијум (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Већина људи зна да овај племенити гас, без боје, укуса и мириса, омогућава балонима да лете а наш глас може учинити пискавим уколико га удахнемо. Међутим, хелијум је много више од тога. Реч је о важном индустријском ресурсу који налази примену у технологији и медицини.

Елементи: Платина (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Платину је први пут у својим белешкама поменуо лекар Јулијус Скалигер још 1557. године, описујући је као мистериозни бели метал пронађен у Централној Америци, који се није могао истопити. Скоро два века касније, британски научник Чарлс Вуд објавио је студију у којој је представио платину као нови метал и навео неке њене особине.

Елементи: Литијум (2020)

Образовни прилог / 2 минута

Овај сребрнастобели метал изгледом подсећа на натријум и калијум. За разлику од калијума и натријума који при сагоревању боје пламен у љубичасто, односно жуто, соли литијума боје га у црвено. Литијум је веома лак метал и у стандардним условима има најмању густину од свих чврстих елемената.

НАУЧНА ВИДЕО-АРХИВА

Кратка ретроспектива видео-продукције Центра за промоцију науке

Правила научне дебате *Odyssey* (2019)

Образовни прилог / 17 минута

Аутор: Милош Марјановић, Отворена комуникација

Презентација у којој познати дебатер и дебатни тренер излаже правила оксфордске научне дебате *Odyssey* део је ширег образовног пакета за ученике и наставнике из осам средњих школа у Србији и иницијално је намењен припреми школских дебатних тимова за такмичење на националном дебатном турниру.

Како добро изградити аргумент? (2019)

Образовни прилог / 7 минута

Аутор: Милош Марјановић, Отворена комуникација

Презентација у којој познати дебатер и дебатни тренер излаже Тулминов модел аргументације део је ширег образовног пакета за ученике и наставнике из осам средњих школа у Србији и иницијално је намењен припреми школских дебатних тимова за такмичење на националном дебатном турниру.

Дебата: Употреба животиња у експериментима (2019)

Образовни прилог / 8 минута

Аутор: др Игор Живановић, Институт за филозофију, Филозофски факултет Универзитета у Београду

Аргументација за оксфордску дебату под насловом „Научна заједница има моралну обавезу да забрани употребу животиња у експериментима“.

Дебата: Изазови вештачке интелигенције (2019)

Образовни прилог / 8 минута

Аутор: др Игор Живановић, Институт за филозофију, Филозофски факултет Универзитета у Београду

Аргументација за оксфордску дебату под насловом „Развој вештачке интелигенције произвешће бројне социјалне и економске проблеме за људе у блиској будућности“.

Дебата: Социјалне мреже, интернет и знање (2019)

Образовни прилог / 7 минута

Аутор: др Машан Богдановски, Филозофски факултет Универзитета у Београду

Аргументација за оксфордску дебату под насловом „У будућности ће социјалне мреже и интернет бити најбоље средство за дисеминацију/комуникацију знања“.

Дебата: Да ли будућност човечанства зависи од пчела? (2019)

Образовни прилог / 12 минута

Аутор: Иван Умељић, Центар за промоцију науке

Аргументација за дебату под насловом „Будућност човечанства зависи од пчела“

Дебата: Да ли нам је потребно подивљавање? (2019)

Образовни прилог / 10 минута

Аутор: Иван Умељић, Центар за промоцију науке

Аргументација за дебату под насловом „Најбољи начин за очување екосистема је подивљавање“

Дебатни турнир *Odyssey* (2021)

Кратки филм / 13 минута

Половином септембра 2020, на Биолошком факултету Универзитета у Београду одржан је Национални дебатни турнир у оквиру међународног пројекта *Odyssey* (Erasmus+ KA2). Дебатовали су ученици седам средњих школа: Шесте београдске гимназије, Седме београдске гимназије, Четрнаесте београдске гимназије, Прве крагујевачке гимназије, Електротехничке школе „Никола Тесла“, Основне и средње школе са домом ученика „Перо Кузмјак“ из Руског Крстура и Економско-трговачке школе „Паја Маргановић“ из Панчева, а у реализацију пројекта били су укључени и ученици и наставници Гимназије „Светозар Марковић“ из Ниша.

Оксфордска дебата – такмичарски формат (2021)

Снимак финала дебатног турнира / 80 минута

У оквиру пројекта *Odyssey* (Oxford Debates for Youths in Science Education) половином септембра 2020, на Факултета драмских уметности Универзитета уметности у Београду организована је финална дебата у којој су снаге одмерили ученици Прве крагујевачке гимназије и Четрнаесте београдске гимназије.

